

Samverkan
är den bästa vägen för
våra barn och ungdomar

Skolnärvaro

WORKSHOP

”Alla kan göra något där vi är”

Förebyggande förhållningsätt - för ökad skolnärvaro

Rikard Marteleur, leg. Psykoterapeut. Ungas Psykiska Hälsa, Medtanken group

Malin Hedin, skolpsykolog Barn och Ungdomsförvaltningen Alingsås

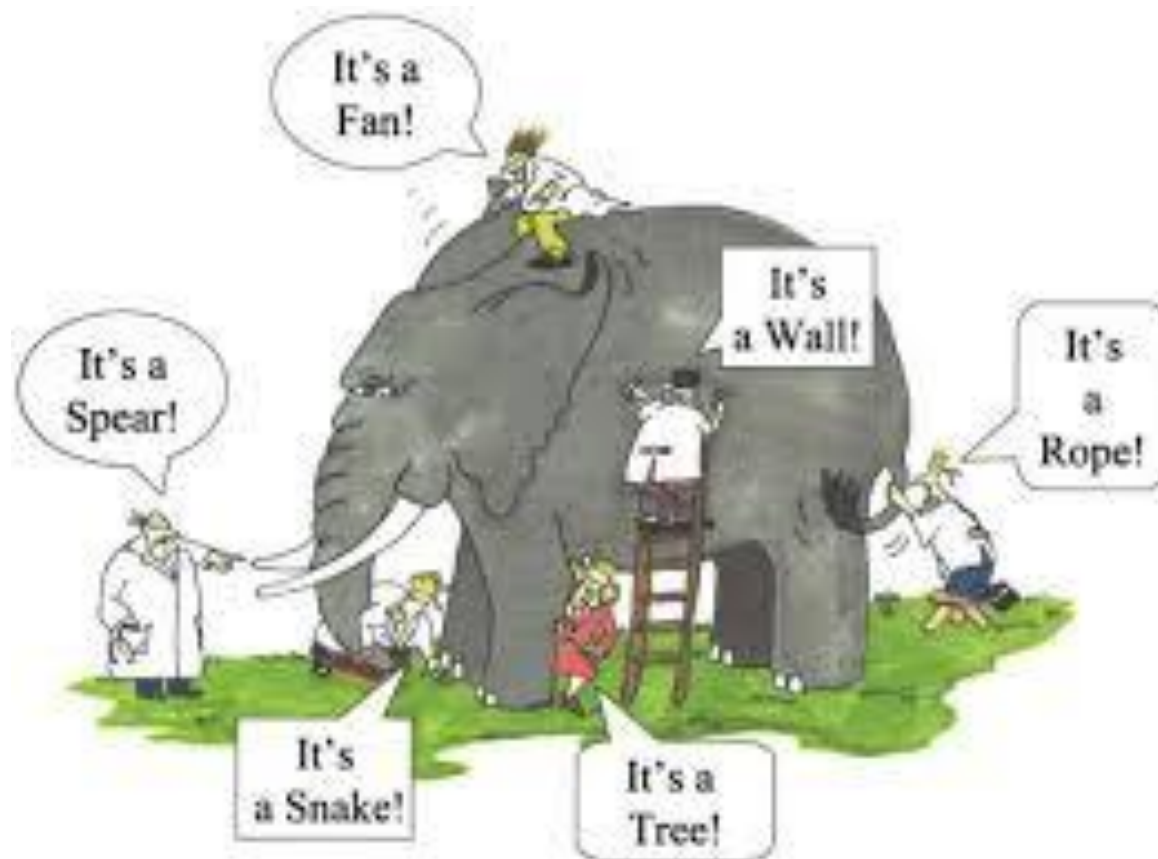
Louise Zacharoff, Samordnare och specialpedagog i Närvaroteamet plattform, Lerum

Karin Berg, förskolepsykolog Barn och Ungdomsförvaltningen Alingsås

Annika Ahl, metodhandledare enhet familjestöd Socialförvaltningen Alingsås

Varför multifaktoriell ansats i olika åldrar?

Risikfaktorer och konsekvenser

*Det är mycket
ovanligt med
enbart en orsak*

Risikfaktorer/orsaker

- Multifaktoriellt problem. Ofta inte bara en förklaring till frånvaro-flera faktorer påverkar. **Kräver ofta kompetens inom olika områden.**
- Börjar ofta med en orsak men fortsätter av andra skäl.
- Kan vara symptom på andra problem i barns liv: kan vägleda oss så vi upptäcker andra problem
- Frånvaro skapar frånvaro
- Riskfaktorer delas vanligen in i tre huvudområden
 - Skolfaktorer,
 - Individfaktorer
 - sociala faktorer

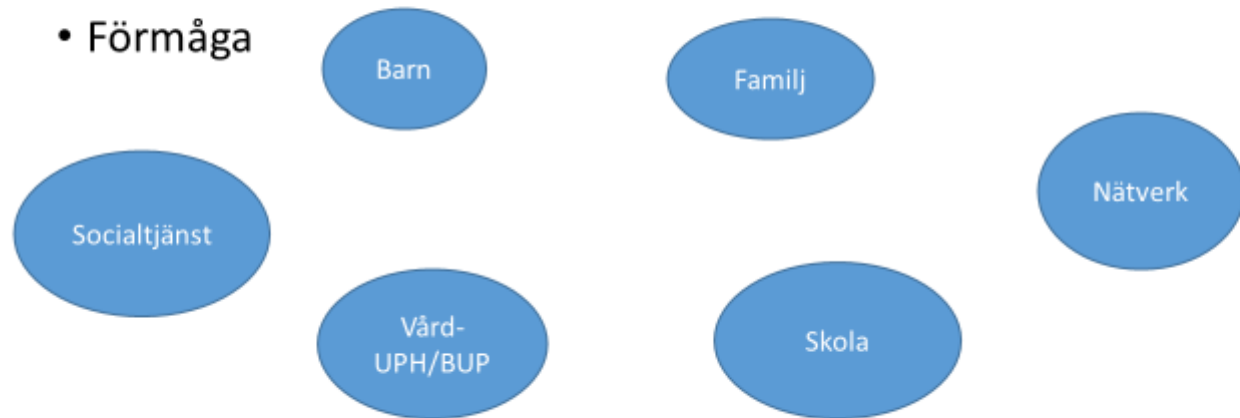
Potentiella negativa konsekvenser

- Även vid bara "lite" frånvaro, 5-10%
 - All frånvaro är potentiellt problematisk
 - 20% frånvaro = 2 månader på ett läsår
- Sämre skolresultat, ökad risk för frånvaro i senare årskurser, avbrutna gymnasiestudier, negativt för klasskamraters skolresultat
- Ensamhet, låg självkänsla, Depression, oro/ångest, värkproblem, sömnproblem, droganvändning

Tidigt, samordnat, samtidigt, i samtliga cirklar

Multisystemisk mappning

- Hälsa, identitet, relationer
- Förmåga

Föräldraförmåga/ samarbete

Fallgropar i systemen- familjen- förskola/skola- vård- socialtjänst

Önskan att lösa
problemet-
Maktlöshet i sina
egna verktyg

Ser ingen väg att
själva lösa
problemet

Sätter övertro till
andra huvudmäns
förmåga

Undervärderar sin
egen förmåga, blir
passiva- "slipper
problemet"

Okunskap om
varandras
verksamheter

Söker bekräftelse
på det vi redan vet

En familj präglad av närvaroproblem - ett fiktivt fallexempel

Familjen är Nova, 11, Liam, 16 och Tindra, 4 år

Nova, 11

Nova har sedan hon började klass 4 haft mycket ont i magen. Hon har undersökts somatiskt av vården som inte kunnat hitta någon somatisk orsak. Föräldrarna prövar nu att utesluta gluten ur kosten, men ser ingen förbättring. Magvärken är som värst på söndagkvällar och skolmorgnar. Hon får ofta gå hem från skolan/ stanna hemma på morgonen på grund av magont. Magontet gör också att hon stannar hemma från sina aktiviteter/ inte träffar vänner lika ofta. När hon är hemma från skolan gör hon skolarbete för att inte hamna efter samt kollar mycket skärm. Hon vill alltid att föräldrarna är med när hon gör skolarbete. Då föräldrarna kan jobba hemifrån, brukar de göra tid för det så hon inte ska behöva komma efter och få mer stress inför skolan.

Liam 16

Liam hade en kämpig högstadietid och klarade precis målen för att komma in på ett nationellt gymnasieprogram. Har under längre tid haft en hög frånvaro. Umgås med äldre ungdomar som polisen har kännedom om. Försvinner ibland från hemmet och är borta över natten. Omhändertagen för Lagen om Omhändertagande av Berusad vid ett tillfälle. Fått gå på rådgivningssamtal hos socialtjänsten, men önskar ingen kontakt. Får vredesutbrott på föräldrar och syskon då han kan förstöra saker, skrika och använda fult språk

Tindra, 4 år

Tindra kommer ofta sent till förskolan i relation till det schema som föräldrarna lagt in. Sammantaget har hon också en förhållandevis hög frånvaro över tid och kan komma en dag, för att därefter bli hemma några dagar, för att därefter komma en dag igen etc. Personalen vet inte riktigt hur de ska förhålla sig till detta.

Hemma hos Tindra blir det lätt körigt på morgnarna. Föräldrarna har svårt att få ihop morgonrutinerna och att komma upp i tid. Föräldrarna känner att det bara blir bråk om de skyndar på Tindra för mycket och vet inte riktigt hur de ska hantera situationen när Tindra blir arg eller ledsen och säger att hon inte vill gå till förskolan.

Utifrån en multifaktoriell ansats

Hur kan vi förbättra vårt förebyggande arbete, och samarbete i alla led, för att hjälpa de här barnen till skolnärvaro?

- Var gärna så konkret som möjligt!
- Utse en i gruppen som antecknar och skicka in era reflektioner via QR-kod
- 10 minuter till gruppdiskussion

Hur kan vi förbättra vårt förebyggande arbete och samarbete i alla led för att hjälpa de här barnen?

Genomföra en frånvaro utredning, i skolan, där frågor som inte handlar om somatiska symtom. (Nova 11)

Samtal för att ge barnet verktyg för att möta sina känslor. Kanske skolkurator? Kanske specialpedagog? För att finna rätt stöd (Nova 11)

-Se till att få ett gediget underlag (pedagogisk och psykosocialt) inför övergången till gymnasieskolan. -Kartlägga vilka myndighets/vårdkontakter finns? Tidigt mentorssamtal för relationsskapande!

Förebyggande arbete mellan skola och socialtjänst och kanske UPH genom att samtala på t.ex. föräldramöte för att avdramatisera stöd som finns som kanske känns stigmatiserande (Nova 11)

Utreda orsaker

Involvera barnet

Identifiera orsaken, prata med det enskilda barnet/ungdomen. Identifiera viktiga vuxna runt individen. Uppmärksamma tidigt och kartlägga bakomliggande orsaker.

Börja i det pedagogisk

Hur kan vi förbättra vårt förebyggande arbete och samarbete i alla led för att hjälpa de här barnen?

SSPF's betydelse.
Relationsbygga. Kartlägga skyddsfaktorerna. Behöver han ett stöd som han inte har nu? Koppla in SYV, går han på rätt utbildning då han precis kom in på gymnasiet, praktik?

Vi behöver bli bättre på att överbygga våra organisatoriska mellanrum

Skolan kan bjuda in till möte med mentor och representant från elevhälsan. Frånvarons orsaker: finns svårigheter i skolan? Vänner? Utsatthet? När mår hon bra? Finns det något positivt att bygga på?

Lyfta på SSPF, se till att det finns en värdefull fritid för alla med vuxennärvaro, stöd till föräldrarna, använda anhörigstöd. Följa syskonen och stötta föräldrarna i gränssättningen

Liam måste få stöd i att sätta ord

Skolan inleder en frånvaroutredning och bjuder sen in till möte med samverkanspartners.

Hur kan vi förbättra vårt förebyggande arbete och samarbete i alla led för att hjälpa de här barnen?

Viktigt att närvarostatistik kontrolleras redan på fsk nivå. Pedagoger behöver bli mer medvetna om vikten av närvaro i förskola Samverka med vårdnadshavare Kontakt med BVC för samverkan

Mer samverkan mellan skola och föräldrar Pedagogisk kartläggning Trygga vuxna som tryggar Nova och hjälper henne i situationen

Tidiga insatser. Särskild Överlämning från skola till skola. SIP-möten.

INDIVID Skola: frånvaroutredning (ÅP)
Socialtjänst: Mini-Maria (MI)
Vård: bedömning/ställningstagande
GENERELLT Skola: aktivt stöd från mentor + EHT
Socialtjänst: samverkan med skola
Vård: tillg.het

Kontakt mellan skola, barn och vårdnadshavare, starta en pedagogisk utredning. Kuratorkontakt efterhand.

Liam - Aktualisera i SSPF om det finns. Samla alla aktörer för samverkansmöte med föräldrar och Liam. Diskutera vem som gör vad och vem som kan jobba i "mellanrummet". Våga tänka nytt.

Uppsökande socialt arbete (fältate) för att förebygga normbrytande beteende

Ordentlig pedagogisk kartläggning för att förstå om det finns faktorer i skolan som gör att hon inte vill vara där. Föräldrastöd, samverkan med vårdnadshavare. Samverkan med BUM?

Tillsammans, samordnat och tidigt

- Bara ett samtal bort - Hur ser din kontaktlista ut för att snabbt få igång ett samarbete?
- Lär av goda exempel - hjulet behöver inte alltid uppfinnas igen.
- Prata och tro gott om varandra - tillsammans gör vi skillnad!

